

Vägledning för projekt

Allmänna arvsfondens bedömning av demokratisk grund och demokratisk struktur

Inledning

Här följer en vägledning för att tydliggöra hur Allmänna arvsfondens beslutsfattande ledning, Arvsfondsdelegationen, bedömer demokratisk grund och demokratisk struktur hos organisationer som söker stöd. Den är alltså till för organisationer som ansöker om eller har beviljats pengar till projekt- eller lokalstöd från fonden.

Bedömningen om verksamheten i er organisation och ert planerade projekt utgår alltid från Arvsfondsdelegationens generella villkor. Ni behöver läsa och följa de generella villkoren från det att ni beviljas stöd och under hela projekttiden. Den version av generella villkor som gäller er kan läsas på vår hemsida www.arvsfonden.se/generellavillkor. Har ni redan fått stöd? Då har ni fått den version av generella villkor som gäller er skickad tillsammans med beslutet.

Huvudregler för bedömning

Demokratisk grund

Verksamheten i organisationen och det som görs inom projektet får inte strida mot grundläggande värderingar om allas lika värde eller demokratiska idéer som exempelvis yttrandefrihet och respekt för majoritetsbeslut.

Detta kan handla om att det i ansökan, stadgar, verksamhetsberättelse, på organisationens hemsida eller i styrdokument uppmuntras till, eller uttrycks, kränkande eller diskriminerande åsikter eller värderingar.

Demokratisk struktur

Stadgarna som finns för organisationen ska exempelvis reglera respekt för majoritetsbeslut, att medlem har rösträtt, att medlemskapet är öppet och frivilligt, att det finns en vald styrelse och revisor och hur man upplöser föreningen.

När det gäller rösträtt uppmuntrar Arvsfondsdelegationen stödmottagare att låta fondens samtliga målgrupper ha rösträtt på organisationens årsmöten. I nuläget är det dock tillåtet med rösträttsbegränsning på grund av ålder för barn och unga.

För stiftelser är demokratisk struktur inte ett villkor för att kunna beviljas stöd.

Brister i förhållande till demokrativillkoren

Här redogörs för exempel på brister som kan göra att en organisation inte lever upp till kraven på demokratisk grund eller demokratisk struktur.

De organisationer som tar emot arvsfondsstöd får inte utestänga människor på grund av kön, könsuppfattning, identitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, etnicitet eller funktionsnedsättning.

(Exempel på undantag som kan godkännas är att organisationen har särintressen, som exempelvis kvinnoorganisationer som inte är öppen för manliga medlemmar.)

Organisationer med stöd från Allmänna arvsfonden får inte heller uttrycka sig i strid mot demokratins idéer inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering i verksamheten. Det gäller på webbplatser kopplade till organisationen, i sociala medier eller i beslutade dokument (som stadgar, årsmötesprotokoll eller programförklaringar).

De som driver projekt med arvsfondspengar får inte uttrycka sig på ett sätt som nedvärderar eller hetsar mot olika grupper i samhället grundat på kön, könsuppfattning eller identitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, etnicitet eller funktionsnedsättning. Detta gäller exempelvis företrädare för sökande, anställd personal och inbjudna föreläsare.

Här är några exempel på demokratiska brister:

Demokratisk grund:

- Föreningens stadgar beskriver att ändamålet med föreningen är att förändra samhället med våld.
- Uttalanden från exempelvis företrädare, anställd personal eller föreläsare kränker, utestänger eller missgynnar vissa grupper utifrån diskrimineringsgrunderna.

Demokratisk struktur

- Stadgar reglerar att styrelsens ledamöter har tre röster vardera, övriga medlemmar bara en röst.
- Styrelsen utser själva revisor att granska verksamheten och styrelsens arbete eller fattar beslut om arvode till sig själva.

Underlag som granskas

För bedömning av demokratisk grund

- Ansökan
- Verksamhetsberättelse
- Hemsida (om det finns)
- Sociala medier
- Projektbeskrivningar och underlag vid återrapportering
- Fördjupade eller riktade kontroller och uppföljningar

För bedömning av demokratisk struktur

- Stadgar
- Årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse

- Styrelseprotokoll

Att tänka på när er organisation vill ta emot stöd:

- Gå igenom stadgar och andra styrdokument. Finns formuleringar eller annat innehåll som skulle kunna strida mot demokrativillkoren?
- Se till att ha rutiner för hur styrelsen hanterar eventuella situationer med koppling till demokrativillkoren. Hur hanteras exempelvis en misstanke om brister i organisationens demokratiska grund?
- Kontakta Allmänna arvsfonden om det finns frågor om formuleringar i stadgarna, eller behov av att stämma av en situation som känns osäker.